

Udgivet af et Interessentskab.
Anevarshavende: Otto Gornitzka.
Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri.

Udgaar i et Antal af 1750 Eksempl.
til alle Hjem i Allinge-Sandvig,
Olsker, Rutsker, Re og Klemensker.

Nr. 545

Fredag den 4. Januar 1924

11te Aarg.

Skærgaardsdrengen.

Af Nina Moe

—o—

Skibsdrengen Joakim laa tværs over Raen med sammenbidte Tænder og blaafrøse Næver. Han var kun fjorten Aar gammel og var ude paa sin første Rejse med Skonnerter. „Fuglen“ fra Strømsstad, som nu, netop paa Juleaften, i Snestorm og Tykning krydsede uden for „Store Farungens“ Fyr ved Indløbet til Arendal, Drengens Hjemstavn. Stormen havde drevet Skuden saa langt op. Den skulde til England med Trælast fra Strømsstad.

Joakim og Kokken var oppe i Rigningen for at rebe Sejlene, for den Nat havde man Brug for alle Arme ombord. Ved hvert Ryk frem efter, som Drengen gjorde med sin Overkrop, sparkede han op med de tunge Sæstøvler, som var meget for store for hans smaa Fødder. Sne-sjappet piskede ham i Ansigtet, saa at han maatte lukke Øjnene.

Det var sandelig en besynderlig Juleaften! At være saa nær sit Hjem — og ligge der oppe og gynge paa en Raa, hagende sig fast ved Livet med sine stivfrosne Fingre! Det værkede i alle Lemmer — og det stak som med tusind Naale. Varm Mad var umuligt at faa. Søen havde revet Kabyssen og en Del af Skansebeklædningen over Bord.

Joakim drog i Sejlet, mens han af og til kastede et Blik mod Kokken, som balancerede paa Raen paa den anden Side af Masten. Stundom forsvandt han fuldstændig for Drengens Blik, naar Skibet duvede. Men det trøstede Joakim at vide, at han dog ikke var aldeles ensom her oppe mellem Himmel og Hav. Saa begyndte han igen at tænke paa Hjemmet og sine smaa Søsken.

Tænk, om de nu anede, at han var saa nær, at han laa og kæmpede for Livet her ude! —

Joakim var ellers en modig Dreng, som havde lært sig selv til aldrig at være bange, men denne Juleaften var saa uhyggelig. Stormen voksede, det susede og brusede om Ørerne. Kokken kunde han ikke mere faa Øje paa, thi Skuden duvede stærkt. Frygten kom over ham. Lød det ikke, som om nogen raabte fra Søen, som bruste der nede dybt under ham — Søen som gik sort med hvide Toppe i kogen-de Brus? Var det ikke hans Far, som skreg — hans Far, som Havet tog for et Par Aar siden?

„Gud i Himmelen, hjælp mig og lad mig komme hjem til Mor“, udbrød han i sin store Fortvivlelse. Og Taarerne blandede sig med Sneen, som smeltede paa den varme Barnekind. Det lille fattige, men hyggelige Kammer stod i samme Øjeblik for Drengens Blik som et fortryllende Slot. Og Tanken paa Hjemmet bragte ham til Besindelse

af, at hans Mor og hans fem smaa Søsken ikke havde nogen anden Forsørger end ham.

— „Fy skam dig,“ mumlede Joakim, idet han kravlede frem paa Sejlet, som nu var færdigsurret til Raen. At tænke saadanne Tanker paa Juleaften. Hans Mor havde jo opdraget ham til aldrig at lyve og aldrig at være bange, saa at han og de alle sammen kunde træffe Faderen en Gang paa den yderste Dag i Himmerigets Lyksalighed. Thi — at lyve eller være ræd, det var jo det samme som ikke at stole paa Vor Herre — og han skulde vise, at han var Mand for at —

Her afbrød Joakim sine Tanker. Bevares — hvor var Kokken blevet af? Raen var tom! Søen havde taget ham! —

Joakim blev stiv af Skræk. Han vilde skrike, men kunde ikke. Det svimlede for hans Blik, hans Knæ skælvede.

— „Herre, hjælp mig! Jeg stoler paa Dig!“ — Han havde atter genvundet Mælet.

Nede fra Dækket hørtes Kaptajnenes drønende Kommandoraab. Det gjaldt at krydse saaledes, at man gik klar af Skærene. Men Stormen drev alligevel Skibet ind imod Land. Og nogen Lods var det umuligt at faa i saadant Vejr.

— „Findes der ingen her, som kender Kysten?“ spurgte Kaptajnen, som stod ved Roret, hvid som en Snemand.

Nej, alle Matroserne var Svenskere eller Finner. — I det samme kom Joakim entrende ned fra Masten. Styrmanden spurgte ham: „Joakim, Du er jo barnefødt her?“

»Ja!«

Kaptajnen vendte sig mod Styrmanden:

— »Giv ham noget varmt!«

— »Naa, tror du saa, at Du kan hjælpe os ind?« spurgte han Drengen.

Joakim saa paa Kaptajnen med store, stive Øjne uden at forstaa. Men denne vedblev:

»Tænk, om Du kunde komme hjem og overraske Din Mor!«

Joakim blev rød i Ansigtet. Han begreb alt. Blodet strømmede raskt gennem hans Aarer.

— »Ja,« stammede han. »Om Kaptajnen tør vove Skuden, saa — jeg kender hvert Skær, hver Holme — blot der var lidt lysere —«.

Kaptajnen klappede ham paa Skuldren.

»Du er vel den første fjorten-aarige Lods, som lodser ind en Skude! Se kun op min Dreng! Vi har intet andet Valg! Lad os i Guds Navn forsøge.«

Joakim ligesom voksede i Støvlerne — hans Stolthed, thi han havde arvet dem efter sin Fader — han lagde Hovedet paa sned og spejdede først spændt ud over Bagbord og dernæst ind over Styrbord. De milde blaa Barneøjne blev skarpe som paa en gammel Lods.

— „Jeg tror, vi skal holde til Luvart,“ sagde han blygt og usikkert. Netop her paa den østre Side er et Skær! Men da han begyndte at forstaa, at han var Opgaven voksen, tog ogsaa Stoltheden og Hjemlængslen alle hans Kræfter fangen. Højt og bestemt lød hans Kommando, mens han stod der, den lille kække Lods, oppe paa en Stump af Skanseklædningen, holdende sig fast med begge Hænder i Vantet.

— „En Streg mere til Luvart! Der har vi Skæret!“

— „Tror du, det gaar, Dreng?“

— „Ja, ja!“ — „Eveline“ fra Tvedestrand gik denne hersens Vej i Fjor. Hun var fuldt lastet og laa dybere end vil Fald! Fald! Vi maa nedenfor det lange Skær, der! Længere oppe er en Grund! Der bliver ikke andet at gøre — end se at gaa over det! Haaber Søerne bærer os! Saa — der røg Sydvesten! Mere Styrbord!! Vi maa frem —«.

De sejlede, saa at Søen skumme-

Agter. —

— „Du sejler os i Sænk, Dreng!“

Kaptajnen stod bleg ved Siden.

— „Aanej,“ sagde Joakim. Han lo. „Ret nu ligger vi i Læ, saa tryk og lunt som i Mors Dragkiste! Nu er vi som hjemme —«.

— Man kan forstaa, at der blev Forskrækkelse i Ann-Maris Hytte ude paa Holmen, da nogen bankede paa der Juledags Morgen, netop lige i Dagbrækningen. Hun laa endnu til Sengs i den brede Slagbænk, med et Barn i hver Arm — og drømte netop om store brune Heste, som betyder Lykke.

Kaptajnen fulgte selv Joakim i Land og berettede om hans Daad. — Den var saa meget mere betydningsfuld, som det viste sig, at Fartøjet var sprunget læk, endnu før at de bestemte sig til at søge Havn. Havde ikke Joakim været, saa havde de nu alle ligget paa Havsens Bund. Det var Kaptajnens Mening.

— „Det var vor Herre, som klarede Skuden,“ sagde Ann-Mari langsomt, mens hun stod der blus-

til at besøge en Styrmandsskole.

— Da Skuden passerede Holmen, stod Joakim paa Bryggen med sine smaa Søsken og alle sine Kammerater. „Fuglen“ hilste ham med den blaa og gule Fane — og med et kraftigt Hurra.

Det var større Ære og Glæde, end han formaaede at bære — den lille kække Lods brød sammen i voldsom Hulken.

SNE.

—o—

Den første Sne har drysset sit stille, hvide Flor, den første Sne har kysset den travle, mørke Jord.

Det første Slævnemøde, den første vilde Rus, . . . da skjultes Jordens Øde, da lystned Skovens Sus.

En hellig Stilhed inde i Verdens hvide Bo, som hvisked Mand til Kvinde om Kærlighed og Tro.

Som nynnede Mand til Kvinde de mange, mange Ord . . . Jeg hører Regnen rinde og slette Sneens Spor.

Niels Jeppesen.

Hvor Idealister og Panatikere har sluttet sig sammen.

—o—

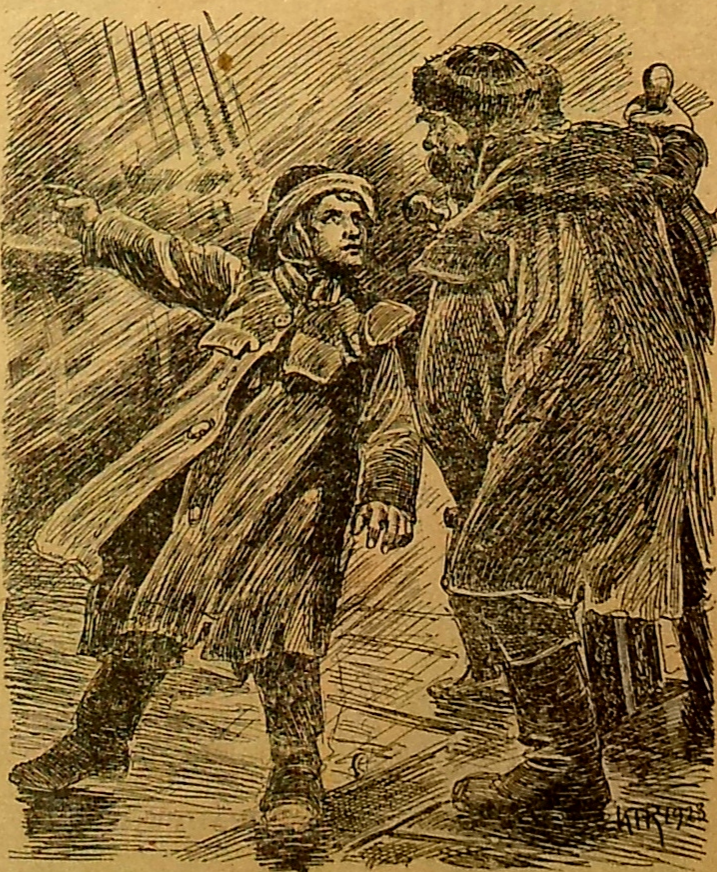
Fra den mærkelige Havebrugsskol. ni „EDEN“ i Tyskland.

Dr. Hindhede har udsendt et nyt Værk: en 16. Beretning, der den Gang drejer sig om Havebrugsskolonien „Eden“ ved Berlin, et Sted, hvor rigtige Vegetarer har sluttet sig sammen og omøtter deres Teorier i Praksis. Paa et af Beretningens første Blade ser vi et Billede af „Eden“-Familier med selve Dr. Hindhede sidende veltilpas i Midten af Gruppen. Hindhede har nemlig undersøgt Vegetarmenneskene og fundet flere Ting, der interesserer ham og flere.

Bogen er fuld af Tabeller og Udregninger fra Hindhede's egne søgelser; men Doktore giver os en smag af

den ejendommelige Kulon.

som „Eden“ er. Det er en Havebrugsskoloni, beliggende 4 km. nord for Berlin, 3 km. fra den store Stationsby, og omgivet af 2 Gange i Timen af Forbindelse med Berlin. Den blev stiftet for 30 Aar siden af medlemmer der disponerede over La mager Sandjord. Prisen pr. Td. Land Jorden er Fæsteseje; det enkelte Medlem er kun forpligtet paa 30 Aar til Ret til Forlængelse. Den årlige Afgift

„En Streg mere til Luvart!“ —

de. Det pib og fløjtede i Takkela-gen. Skonnerter fløj frem og løftedes som en Bold af de mægtige Viindstød. Pludselig sprang Surringen paa Bramsejlet med et vildt Knald og som en uhyre Øglevinge bredte Sejlet sig sort og mægtigt i Stormen.

— „Kap! Kap!“ skreg Kaptajnen.

Raske Hænder førte Økserne Sejlet forsvandt for ude i Mørket og Snetykningen. Men først havde det gjort, hvad det skulde. Det havde løftet Skuden over den farligste Grund, men ikke uden Skrabiner og Skuringer, saa at hele Skibet skælvede som i Krampe fra For til

sende rød af Glæde og Stolthed. Og hun strøg Drengens Haar.

— „Joakim var blot hans Redskab,“ lagde hun til.

— »Vist saa, ja,« sagde Kaptajnen leende. »Men en rask og uforfærdet Dreng er et Redskab, som ikke blot hans Mor, men ogsaa hans Fædreland kan være stolt af!«

— En Uge derefter stak „Fuglen“ atter til Havs, efter at den var blevet grundig repareret. — Men Joakim var ikke med denne Gang. Kaptajnen havde sørget for, at han kunde faa Lov at være der hjemme. Resten af Vinteren og have det godt hos sin Mor. Senere skulde han paa Rederiets Bekostning faa Lov

er kun ringe og skal kun dække Forrentning og Administration. Skifter en Parcel Ej, skal det ny Medlem kun betale for Bygninger og Kultur efter Vurdering. Alle og enhver kan ikke blive Medlem.

Kun „Fanatikere“ modtages.

Der modtages kun Idealmenne-
sker. „Fanatikere“ vil Flertallet
kalde dem. Princippet er: Bort fra
Kulturen med dens Luksus og
skadelige Nydelsesmidter og tilba-
ge til Naturen og dens rene Glæ-
der. Som Følge af disse Principper
findes der i „Eden“ ikke Slagter-
butikker eller Udsalgssteder for
Alkohol eller Tobak. I det hele
findes kun een Butik, den fælles
Brugsforening. Da „Eden“ er Pri-
vatejendom, kan alle uvelsete Gæ-
ster udvises; derfor ses paa „Eden“
Vejene aldrig berusede eller ciga-
retrygende Personer.

Heller ikke moderne Dragter
er at se i „Eden“. Jeg har aldrig
set en Kvinde med Hat eller høj-
hælede Støvler; bari Hoved, korte
Skjorter og bare Ben om Somme-
ren er almindelig Klædedragt.
Mændene gaar i den simplest muli-
ge Dragt. i varmt Vejr ikke sjæl-
dent med nogen Overkrop; Børne-
nes Beklædning er det mindst muli-
ge, undertiden slet ingenting.
Paa Basis af Undersøgelser af
Kosten hos 26 typiske Familier 1,
2 a 3 Gange, een Maaned ad Gan-
gen, er konstateret, at

Befolkningen lever af Havens
Produkter.

supleret med Brød, Mel, Gryn og
Margarine. Af dyriske Produkter
anvendes væsentligt kun Mælk og
det i sparsom Mængde (en Sjetle-
del Liter pro persona). I nogle
Husstande, hvor der ikke er Børn,
bruges slet ingen dyriske Føde-
midler. Som Følge af Hjemmeav-
len har „Eden“-Befolkningen ikke
været nødsaget til i større Udstræk-
ning at ændre Kosten under eller
efter Krigen. Der har som Regel
altid været Næring nok, medens
samtidig Flertallet af det tyske
Folk sultede. Men Kvaliteten med
det lave Indhold af Æggehvite
og særlig da af dyrisk Æggehvite
skulde efter gamle Teorier være
under al Kritik og bevirke Svag-
hed, Mangel paa Arbejdsevne og
ringe Modstandskraft mod Syg-
domme. Særlig skulde det gaa ud
over Børnene, der ikke skulde
kunde udvikles normalt. Men Er-
faringen viser, at Børnenes Udvik-
ling er over Normalen, og i de
25 Aar, „Eden“-Skolen har bestaaet,
er der ikke død et eneste Skole-
barn. (Forts. i næste Nr.)

Overretssagfører
Bojesen Kofoed, Rønne
St. Mortensgade 17.
Inkassation, Dokumentkrivning etc.
Træffes i Hasle Onsdag Formd.

Fælles Bønnemøder i Allinge.

Mandag den 7. Januar	i Menighedshjemmet
Tirsdag „ 8. —	- Luthersk Missionshus
Onsdag „ 9. —	- Evang. luth. —
Torsdag „ 10. —	- Forslh. Hammershus.
Fredag „ 11. —	- —
Lørdag „ 12. —	- Menighedshjemmet

hver Aften Kl. 7,30. Kirkesalmebogen benyttes.

Indre Mission.
Luthersk Missionsforening.
Evang luthersk Missionsforening
Baptistmenigheden. Metodistmenigheden.

Bogføring

og Hjælp med Aarsopgørelse
og Status, som ifølge Lov skal
vedlægges Selvangivelsen, udføres.
Selvangivelser udfyldes.

Johannes Pedersen,
Havnegade, Allinge.

Generalforsaml.

kristelig Læseforening
for Olsker og Allinge paa Allinge
Menighedshjem, Mandag den 7de
ds. Kl. 4

Villads Kristensen.

Strikning af Strømper

udføres smukt og billigt paa
Bavnehus i Rø.

Al Slags Paalæg

købes bedst og billigst i

Nordlandets Nedforlyning.

Rullepølse, Spegepølse,
Salami, Servelat,
roget Rullebøf og Skinke
Oksefilet, Svinefilet
Salt Kød
Oksetunge, Oksebryst
Leverpostej

anbefales i udsøgte og fineste Kva-
liteter til billigste Pris.

Ligeledes **Iste Klases Svi-
nekød, Oksekød og Kalve-
kød.**

J. Phillipsen.
Tlf. Sandvig 19.

Biografen.

Søndag d. 6 Januar Kl. 7½,

Cleopatra.

Stort, historisk Skuespil i 8 Akter.
Alle Hovedstadens Blade har en-
stemmigt rost denne Kæmpe-
film, hvis Pragtudfoldelse,
særlig det store Søslag ved
Actium, har en beta-
gende og malerisk
Virkning.

HATTE

i
Stort
Udvalg
Billige
Priser

**NORDLANDETS
HANDELSHUS
ALLINGE**

Allinge - Sandvig kommunale Udvalg

Allinge Havn.

Chr. Olsen, Herman Mortensen,
Formanden, Laur. Pedersen, Hans
Madsen.

Sandvig Havn.

Chr. Olsen, Emil Andersen, For-
manden, Johs Rømer, Harald Mo-
gensen.

Legater.

P. C. Holm. Hans Madsen.

Kasse og Regnskab.

Formanden, P. C. Holm, Laur.
Pedersen.

Fattige.

Emil Holm, P. C. Holm, Laurits
Pedersen, Harald Mogensen, Land-
distriktsforstanderen.

Alderdoms understøttelse.

Emil Holm, P. C. Holm, Hans
Madsen, Landdistriktsforstanderen.

Gas- og Vandværk.

Chr. Olsen, Emil Andersen, Th.
Hansen, Laur. Pedersen, Johs. Rø-
mer.

Skolekommissionen.

Th. Hansen, Laur. Pedersen.

Raadhuset.

Emil Holm, Herm. Mortensen.
Formanden.

Valgbestyrrelse.

Formanden, Chr. Olsen, Laurits
Pedersen.

Folkebogsamlingen.

Chr. Olsen, Chr. Larsen.

Hjælpekassen.

O. Thorngren, Formand.
Snedker Chr. Lind, Kasserer.

Sundhedskommissionen.

Chr. Olsen, Joh. Rømer.

Bygningskommissionen.

Chr. Olsen, Emil Andersen, Hans
Madsen, Harald Mogensen, Formd.

Brandkommissionen.

Herman Mortensen.

Sanatoriet.

Formanden, Supl. Chr. Olsen.

Forskønnelse.

Chr. Olsen, P. C. Holm, Emil
Andersen, Hans Madsen, Johannes
Rømer.

Sygehuset.

Emil Holm, Laur. Pedersen.

Gader og Veje.

Emil Andersen, Herm. Mortensen,
Hans Madsen, Johs Rømer.

Politikorpset.

M. C. Funch.

Skolen.

Th. Hansen, Emil Andersen, For-
manden, Landdistriktsforstanderen.

Børnebogsamlingerne.

Chr. Olsen, Har. Mogensen.

Svendeprøve.

Formanden, Herman Mortensen
Hans Madsen.

Bevillingsnævnet.

Emil Holm, Emil Andersen, Hans
Madsen, Johs Rømer, Formanden.

Værgeraadet.

Emil Holm, Supl. Laur. Petersen.

Jernbanen.

Emil Holm, Hans Madsen.
Supl. P. C. Holm, Johs. Rømer.

Ved Sessionen.

Th. Hansen.

Brændsel.

Emil Holm, P. C. Holm, Hans
Madsen.

Enkebørn.

Chr. Olsen, Chr. Larsen, Johs
Rømer.

Pelgebørn.

Emil Holm, Adolf Madsen, Frk.
Hjorth.

Fattigforstandere.

C. Larsen, P. Holm, Th. An-
dersen.

CLOETTA

Fineste dansk Fabrikat

i ½ Kg Pakker.

Klemensker Cementstøberi

ved Hintzegaard — anbefaler Cementvarer til moderate Priser.
Tagsten — Mursten — Blokke — Brøndsten etc.
Bestillinger modtages gerne Tlf. Klemens s. 5 y eller
W. Schon, Aarsballe.

Alle Mennesker,

som har set, hvorledes

Bornholms Vegetabil Margarine,

fremstilles, behandles og opbevares, vil ganske uvil-
kaarligt forlange dette højfine Produkt til sine Maal-
tider. — Alle Forretninger i Allinge-Sandvig sælger
Bornholms Vegetabil Margarine.

Sengeudstyr.

Svær fjertæt Nankin	2,25
Stribet - Bolster	2,75
do. dobbeltbredt	4,50
Ægte fjertæt Dynesatin	4,50
God fyldig Fjer	pr. kg 3,25
Kraftig slidstærk Landfjer	4,75
Ande-Halvdun	8,00

Nordlandets Handelshus

Avertør i Nordbornholms Ugeblad!

BORNA MARGARINE

er fin, frisk og velsmagende og giver
LÆKKERT SMØRREBRØD

Uldtæpper.

Vi har et stort Lager af Uldtæpper i alle Kvaliteter
og til alle Priser.

Barnevognstæpper	1,75
Svære graa Tæpper	4,50
Ekstra store do.	9,00

Nordlandets Handelshus.

Bestil Deres Tryksager i Allinge Bogtrykkeri

